

*«Українська захисниця»,
Жарнецька Софія*

ІНДЕКС 74561

ПАРОСТОК

№ 3, 2022

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО
НАПРЯМУ

Вивчаємо природу Карпат

Протягом останніх десятиліть Карпати зазнають дедалі більших втрат унаслідок діяльності людини. Карпатські ліси опинилися під загрозою зникнення не тільки через лісорозробки та надмірне випасання худоби на полонинах, а й від хімічного забруднення, кислотних дощів, які утворюються від діяльності промислових підприємств. Відповідно відбуваються зміни в рослинному і тваринному світі краю.

Одним із найстаріших об'єктів природно-заповідного фонду України є Карпатський біосферний заповідник. Його заснували у 1968 році для збереження унікальних для Європи ділянок дикої природи, серед яких особливо цінними є букові праліси. Із 1993 року він входить до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. У межах заповідника розташовані найбільші в Європі ділянки букових та буково-ялицево-смерекових пралісів, «Долина нарцисів», найвищі гори (Говерла, Петрос, Піп Іван) та найбільші карстові печери українських Карпат. Тут зростають едельвейс та рододендрон карпатський, охороняються популяції карпатського буроого ведмеда, рисі, лісового kota, беркута, дунайського лосося та багатьох інших рідкісних і зникаючих видів.

Невипадково саме темі вивчення природи Карпат присвячувався екозахід, проведений для дітей, що відпочивали у літньому таборі

Соціально-Катехитичного центру Мукачівської греко-католицької єпархії у селі Анталовці, який підготували Ольга Величканич та Оксана Кремінь, педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, експерти Інституту еколого-релігійних студій.

Під час заходу діти отримали цікаву інформацію про Карпатські гори, унікальні родзинки регіону, рослинний і тваринний світ краю, а також проаналізували негативний вплив діяльності людини на природу, разом обговорили шляхи зменшення негативного антропогенного впливу на довкілля.

На згадку про екозахід кожен учасник отримав пам'ятні значки, а команди-учасниці – грамоти за успішно виконані завдання квесту.

Захід проведено у співпраці із ГО «Закарпатське товариство охорони природи» та Інститутом еколого-релігійних студій у рамках проєкту «Відповідальність за Творіння та жінки Карпат», що реалізується Interreligious and environmental civil forum of Eastern Europe (IRCEF) (керівник Олександр Бокотей) у співпраці з природоохоронними підрозділами Церков за партнерської підтримки Архідієцезії Бамберга (Erzbistum Bamberg), дієцезії Вюрцбурга (Bistum Würzburg) та Renovabis (організація допомоги Східній Європі від Католицької церкви в Німеччині).

*Підготувала **Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ**,
завідувачка Відділу біології та дослідницько-експериментальної
роботи ЗОЕНЦ, експерт ІЕРС*

ПАРОСТОК

НАУКОВО-ХУДОЖНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

№ **3**(115), **2022**

Виходить з 1995 р.

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

- 1 **О. ВЕЛИЧКАНИЧ** Вивчаємо природу Карпат
- 3 **З. ПОПЕРЕЧНА** Особливості, які передаються нам генетично
- 6 **С. БЕРЗІНА** Екомаркування
- 7 **Л. ДЯК** Галицький парк. З мисливця в охоронця природи
- 11 **Р. ГОРЧИНЬСЬКА** Парк Феоданія: місце з особливою енергетикою
- 13 **О. КЛИМЕНКО** День заміни звичайної лампочки на енергозберігаючу
- 14 **М. БЕСПАЛОВ** Якого кольору здорові зуби, і чи варто їх відбілювати
- 16 **А. НЕЧИПОРЕНКО** Чому ми не пам'ятаємо своє народження та інші дивні примхи нашої пам'яті
- 20 **С. ПРИКОП** Мікробіоти – їхня цінність для людства та планети
- 23 **Ж. КОВАЛЬ** Чому люди почали пити тваринне молоко?
- 27 **М. ЖУРАВЛЬОВА** Звіробій звичайний: властивості і застосування
- 33 **Д. ОЗЕРНА** Консервація, заморожування чи сушіння: як найкраще запасати овочі та фрукти на зиму
- 40 Як діяти у разі радіаційної загрози
- 42 **Н. САРАФАНОВА** Йодна профілактика у разі радіаційної аварії
- 44 **А. ЧЕРНИШ** Ера стільця: як сидячий спосіб життя змінив людину
- 47 **Л. АНДРІЙЧУК** Дрогобич – у ньому вся сіль!
- 49 **Т. ФРОЛОВАА** Депресія? Ні!
- 51 **Т. ФРОЛОВА** Техніки повернення до зони стійкості
- 52 **Д. КУРИШКО** Як зігрітися в квартирі
- 55 **Р. ХОТИН** Чому Конституція Орлика є актуальною і в наш час?
- 59 До 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди
- 60 **М. КРИЛОВА** Єднанням сильні!
- 63 До 110-річчя від дня народження А. Малишка
- 64 Усмішка

Засновники

Національний
еколого-натуралістичний
центр учнівської молоді
(НЕНЦ)
Міністерство
освіти і науки України

Головний редактор, науковий
консультант, д-р пед. наук

**Володимир
ВЕРБИЦЬКИЙ**

Літературний редактор,
коректор

**Вікторія
ПЕТЛИЦЬКА**

Відповідальний секретар

**Олександр
КУЗНЕЦОВ**

Редакційна рада

Андрущенко В.П.,

д-р філософ. наук, академик,

Домрачева Т.В.,

Драган О.А.,

Кацурак В.П.,

Клименко В.І.,

Мачуський В.В., канд. пед. наук,

Саакянц Н.М.

Салпа Ю.С.,

Фролова Т.В.,

Цюнь Л.О.,

Штурмак Л.І.,

Щепкин Є.Ю.

© «Паросток», 2022

**Журнал можна
передплатити,
придбати за адресою:
м. Київ-74,
вул. Вишгородська, 19,
НЕНЦ**

Передплатний індекс **74561**

Реєстраційне свідоцтво КВ №4550 від 14.09.2000

Рукописи не рецензуються й не повертаються.
Деякі матеріали друкуються в порядку обговорення.
Редакція не завжди поділяє точку зору авторів.

Адреса редакції:

04074, м. Київ,
вул. Вишгородська, 19, НЕНЦ
Тел./факс 430-0260
Тел. 430-0064, 430-2222
<https://nenc.gov.ua>
E-mail: nenc@nenc.gov.ua

Надруковано
в ТОВ «НВП
«Інтерсервіс».

Підготовлено
до друку
23.09.2022